Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U005274

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сторчак Святослав Григорович
2. Sviatoslav Storchak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-2119-3351

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 23-11-2026

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача: "КСВАНД ТЕКНОЛОДЖІ КОРПОРЕЙШН"

Код за ЄДРПОУ: 26600217

Місцезнаходження: вулиця Володимирська, будинок 7, Київ, 01025, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17105

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.52.25, 06.75.02

Тема дисертації:

1. Детермінанти економічної безпеки України в умовах інституціональних змін

2. Determinants of Ukraine's economic security in conditions of institutional changes

Реферат/анотація:

1. У дисертації розроблено теоретико-методологічні основи забезпечення економічної безпеки в умовах інституціональних змін, визначено її детермінанти та побудовано модель підтримки прийняття рішень в умовах цифровізації. У першому розділі встановлено, що під «економічною безпекою» слід розуміти такий стан соціально-економічної системи держави, який гарантовано забезпечує захист національно-державницьких інтересів перед загрозами втрати стійкості розвитку. Доведено, що ключовим детермінантом в умовах інституційних перетворень є глобалізація, що суперечить потребі збереження національної автономності та конкурентоспроможності. На цій основі розроблено типологію розвитку економічних систем України, США та Китаю. Визначено внутрішні чинники, що негативно впливають на економічну безпеку: війна в Україні; нестабільність відносин власності; кримінальні процеси в економіці; брак професійних менеджерів і конкурентного середовища; зацікавленість влади у нелегальному бізнесі; сировинна спрямованість виробництва; нерівномірність розвитку регіонів; недосконаліть законодавства. Скорочення населення стає вирішальним фактором, а економічна система України набуває негативних рис.

Зовнішні чинники: втрата територій з 2014 року, АТО, повномасштабна війна з 24.02.2022; високий зовнішній борг; скуповування іноземцями українських підприємств; втрата традиційних ринків збуту; залежність від імпорту; незаконне вивезення капіталу; «витік умів». Загрозами економічній безпеці є надмірний монополізм, що перешкоджає «інноваційному прориву»; недостатня розвиненість інститутів підтримки нововведень; слабкий правовий захист інтересів бізнесу; війна. Необхідними умовами безпеки є фізико-географічні, демографічні та економічні. У другому розділі доведено, що економічний спад України став одним із найглибших серед пострадянських країн, а війна з 2022 року ще більше вплинула на економічний, соціальний та фінансовий стан держави. Російське вторгнення, спрямоване на захоплення територій і ресурсів, послабило економічну стійкість через руйнування інфраструктури, зниження ВВП та втрату можливостей міжнародної торгівлі. Військові дії спричиняють відтік населення та скорочення народжуваності. Встановлено, що інформаційна економіка стає ключовим фактором економічної безпеки завдяки зростанню ролі ІКТ, частки інформаційного сектору у ВВП та автоматизації. Інформаційні загрози проявляються на трьох рівнях: державному (кібершпигунство, інформаційні війни), корпоративному (пошкодження інформаційних систем, кібершпигунство) та особистісному (крадіжка персональних даних, кібершахрайство). У третьому розділі запропоновано тлумачення категорії «економічна безпека» - це здатність держави після будь-якого впливу швидко повертатися у стан не гірший попереднього, тривало його зберігати та поліпшувати за позитивного впливу на її детермінанти (продовольчі, виробничі, інформаційні, енергетичні, фінансові, природноресурсні, екологічні, військово-оборонні тощо). Розроблено модель оцінки та моніторингу економічної безпеки України на основі нечіткої логіки та когнітивного підходу, що поєднує кількісні показники та експертні оцінки. Станом на 27.12.2024 у пакеті Matlab 6.1 виконано експеримент, результати якого свідчать, що стан економічної безпеки України до 2030 року оцінюється на низькому рівні (клас D). Встановлено, що механізм забезпечення економічної безпеки визначається сукупністю елементів, установлених законодавчими актами та економічними факторами (детермінантами), що дозволяє визначити загрози й об'єкти та сформувати систему захисту; забезпечення безпеки в інформаційній сфері вирішується засобами ефективної державної політики. Доведено, що цифрова економіка породжує нові загрози для економічної безпеки держави, корпорацій і окремої особи та висуває нові вимоги до інституційного механізму. Запропоновано систему заходів із формування нової архітектури економічної безпеки, яка може бути реалізована у моделі цифрової адаптивної системи підтримки прийняття рішень.

2. The dissertation develops the theoretical and methodological foundations for ensuring economic security under institutional change, identifies its determinants, and builds a decision-support model for the conditions of digitalization. The first chapter establishes that “economic security” should be understood as a state of the country’s socio-economic system that reliably ensures the protection of national and state interests against threats to the loss of development sustainability. It is shown that the key determinant under institutional transformations is globalization, which conflicts with the need to preserve national autonomy and competitiveness. On this basis, a typology of the development of the economic systems of Ukraine, the USA, and China is developed. Internal factors that negatively affect economic security are identified: the war in Ukraine; instability of property relations; criminal processes in the economy; a shortage of professional managers and a competitive environment; the interest of the authorities in illegal business; the raw-material orientation of production; uneven regional development; and imperfect legislation. Population decline is becoming a decisive factor, while Ukraine’s economic system is acquiring negative features. External factors include: the loss of territories since 2014, the ATO, and the full-scale war since 24 February 2022; high external debt; the acquisition of Ukrainian enterprises by foreigners; the loss of traditional sales markets; dependence on imports; illegal capital outflow; and a “brain drain.” Threats to economic security include excessive monopolism that hinders an “innovation breakthrough”; insufficient development of institutions supporting innovation; weak legal protection of business interests; and war. The necessary conditions for security are physical-geographical, demographic, and economic. The second chapter shows that Ukraine’s economic decline was one of the deepest among the post-Soviet countries, and that the war since 2022 has had an even greater impact on the economic, social, and financial

state of the country. The Russian invasion, aimed at seizing territories and resources, weakened economic resilience through the destruction of infrastructure, a decline in GDP, and the loss of international trade opportunities. Military actions cause an outflow of population and a decline in the birth rate. It is established that the information economy is becoming a key factor of economic security owing to the growing role of ICT, the rising share of the information sector in GDP, and automation. Information threats manifest at three levels: state (cyber espionage, information wars), corporate (damage to information systems, cyber espionage), and personal (theft of personal data, cyber fraud). The third chapter proposes an interpretation of the category “economic security” as the ability of a state, after any impact, to quickly return to a state no worse than the previous one, to maintain it for as long as necessary, and to improve it under any positive influence on its determinants (food, production, information, energy, financial, natural-resource, environmental, military-defense, and others). A model for assessing and monitoring Ukraine’s economic security has been developed on the basis of fuzzy logic and a cognitive approach, combining quantitative indicators and expert assessments. As of 27 December 2024, an experiment was carried out in the Matlab 6.1 package, the results of which indicate that the state of Ukraine’s economic security through 2030 is assessed as low (class D). It is established that the mechanism for ensuring economic security is determined by a set of elements established by legislative acts and economic factors (determinants), which makes it possible to identify threats and objects and to form a system of protection; ensuring security in the information sphere is addressed through effective state policy. It is proven that the digital economy generates new threats to the economic security of the state, corporations, and individuals, and imposes new requirements on the institutional mechanism. A set of measures for forming a new architecture of economic security is proposed, which can be implemented in a model of a digital adaptive decision-support system.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Баранов А. В., Сторчак С. Г. Продовольча безпека як фактор економічної безпеки економіки України в умовах війни. Агросвіт. 2023. № 13. С. 75-82. URL: http://dx.doi.org/10.32702/2306-6792.2023.13.75
- 2. Лавров Р. В., Сторчак С. Г., Безп‘ятко О. А. Концепційні підходи до формування моделі економічної безпеки держави в умовах диджиталізації. Агросвіт. 2024. № 8. С. 49-57. URL: https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.8.49
- 3. Сторчак С. Г. Фактори, принципи та загрози економічній безпеці: підходи до їх виявлення в укправлінні державою. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 18. С. 112-119. URL: http://dx.doi.org/10.32702/2306-6814.2024.18.112
- 4. Kozlovskyi, S., Zayukov, I., Kozlovskyi, V., Tregubov, O., Storchak, S., Mishchenko, V., Lavrov, R. (2025). Relationship Between Organic Farmland Expansion and Greenhouse Gas Emissions in Europe: Implications for the Implementation of the Sustainable Development Goals. Problemy Ekorozwoju, Vol. 20(1), pp. 159-173. https://doi.org/10.35784/preko.6337
- 5. Сторчак С .Г. Вплив розвитку цифрової економіки на економічну безпеку держави. Економіка та суспільство. 2025. № 71. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-71
- 6. Козловський С. В., Сторчак С. Г. Інституційне забезпечення економічної безпеки держави. Ефективна економіка. 2025. № 10. URL: https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10.32

- 7. Сторчак С. Г. Основні загрози економічній безпеці України // Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні. Вінниця, ВНТУ, 1-2 березня 2024 р. URL: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2024/paper/view/20186/0
- 8. Сторчак С. Г. Економічна безпека держави в умовах диджиталізації // Global science: prospects and innovations. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2024. Pp. 461-466. URL: https://sci-conf.com.ua/ix-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-global-science-prospects-and-innovations-25-27-04-2024-liverpul-velikobritaniya-arhiv/
- 9. Сторчак С. Г. Визначальні фактори та загрози економічній безпеці України // Актуальні питання науки, освіти і суспільства в умовах сучасних викликів: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Рівне, ЦФЕНД, 21 лютого 2025 р. у 2 ч. Ч. 1. С. 10-12. URL: https://www.economics.in.ua/2025/02/21-1.html
- 10. Сторчак С. Г. Причини кризового стану української соціально-економічної системи // Сталий економічний розвиток, ефективне управління та фінансово-правові механізми в умовах глобальних трансформацій: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Ізмаїл: ЦФЕНД, 2025. 79 с., С. 27-28. URL: https://www.economics.in.ua/2025/02/28.html
- 11. Сторчак С. Г. Структура моделі оцінки та моніторингу економічної безпеки держави на основі базисних детермінант // Наука, освіта і суспільство в умовах змін: виклики та інновації: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Кременчук: ЦФЕНД, 2025. 256 с., С. 133-136. URL: https://www.economics.in.ua/2025/10/10.html

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення наукових положень щодо забезпечення економічної безпеки україні

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U201632

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козловський Сергій Володимирович

2. Serhii Kozlovskyi

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0707-4996

Додаткова інформація: https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&user=akZy-v8AAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35758782600; https://publons.com/researcher/2049044/serhii-volodimirovich-kozlovskyi/; https://www.webofscience.com/wos/author/record/MIT-0362-2025

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильців Тарас Григорович

2. Taras H. Vasyltsiv

Кваліфікація: д. е. н., професор, 21.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2889-6924

Додаткова інформація: https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&user=QTzWJGwAAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217955097

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 05539979

Місцезнаходження: вул. Козельницька, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єпіфанова Ірина Юріївна

2. Iryna Y. Yepifanova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0391-9026

Додаткова інформація:
http://www.scopus.com/inward/authorDetails.url?authorID=57191863577&partnerID=MN8TOARS; http://www.researcherid.com/rid/E-5164-2015; https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=mXghi5oAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070693

Місцезнаходження: вул. Хмельницьке шосе, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варламова Марія Леонідівна

2. Mariia Varlamova

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7111-1136

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57193522218; https://scholar.google.com.ua/citations?user=R003pH8AAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іщук Юлія Анатоліївна

2. Yuliia Ishchuk

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 292

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4187-7816

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=FMDQG48AAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Лимар Валерія Валеріївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Лимар Валерія Валеріївна

Відповідальний за підготовку облікових документів Солобут Ольга Сергіївна

Реєстратор Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна